

Ewaluacja pierwszej edycji budżetu partycypacyjnego w Częstochowie

Częstochowa, luty 2015

Autorki raportu:

Agata Wierny

Weronika Olawińska - Klimczak

WSTĘP

Jasne, że razem!

W styczniu 2011 roku w Urzędzie Miasta Częstochowy utworzone zostało Biuro Inicjatyw Lokalnych i Konsultacji Społecznych, którego zadaniem była m.in. budowa skutecznego dialogu społecznego poprzez organizowanie konsultacji społecznych w ważnych dla mieszkańców sprawach oraz upowszechnianie idei społeczeństwa obywatelskiego poprzez podejmowanie działań na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządności wśród mieszkańców miasta.

W 2012 roku w Częstochowie rozpoczęto realizację zadań w trybie inicjatywy lokalnej. Wspólnie z mieszkańcami przygotowany został dokument wykonawczy do uchwały rady miasta o inicjatywie lokalnej, określający zasady jej wykonywania. Przygotowanie regulaminu wspólnie z mieszkańcami (potencjalnymi uczestnikami inicjatyw) sprawia, że zapisy dokumentu są satysfakcjonujące zarówno dla urzędników jak i grup inicjatywnych, co automatycznie zwiększa udział mieszkańców w podejmowaniu tego typu przedsięwzięć.

Uchwała i regulamin regulują współpracę samorządu, mieszkańców i organizacji pozarządowych, przy realizacji różnych zadań publicznych. Istotą tych działań jest wykorzystanie potencjału społecznego i zaangażowania mieszkańców. Inicjatywa lokalna jest więc z jednej strony nowym narzędziem realizacji zadań publicznych, z drugiej wspiera wykorzystanie potencjału lokalnego.

Budżet partycypacyjny

Kolejnym krokiem na drodze partycypacji, było opracowanie w partnerstwie z Polskim Instytutem Mediacji i Integracji Społecznej w 2013 roku projektu wdrożenia w Częstochowie budżetu partycypacyjnego. Projekt pod nazwą „Jasne, że konsultacje” uzyskał pozytywną ocenę i otrzymał dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej, w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Priorytet V, Poddziałanie 5.4.2 „Rozwój dialogu obywatelskiego” POKL w kwocie 232 tys. 510 zł.

Budżet partycypacyjny, zwany również budżetem obywatelskim, to forma konsultacji społecznych w sprawie przeznaczenia części wydatków z budżetu miasta, na wskazane przez mieszkańców projekty, mieszczące się w kompetencjach Gminy.

Celem projektu, było wspólne z mieszkańcami przygotowanie aktów prawa miejscowego, umożliwiających mieszkańcom decydowanie w jaki sposób ma być wydatkowana określona część budżetu miasta oraz wyłonienie w drodze głosowania projektów, które zostaną zrealizowane w mieście w 2014 roku.

Etapy projektu

Etap I

Przeprowadzenie szkoleń dla mieszkańców podczas których można było nauczyć się jak prowadzić konsultacje społeczne i czym jest budżet partycypacyjny. Udział w szkoleniach wzięło ponad 160 osób – przedstawiciele częstochowskich organizacji pozarządowych, rad dzielnic i urzędników.

Etap II

W grudniu 2013 roku trwały prace 20 osobowej grupy roboczej nad przygotowaniem założeń i oczekiwań, do projektu uchwały ws. wdrożenia budżetu partycypacyjnego na rok 2015. Przygotowano rekomendacje, założenia i oczekiwania do uchwały i regulaminu, w sprawie wdrożenia budżetu partycypacyjnego. Dokumenty te określają m. in. zasady terytorialnego podziału pieniędzy, zasady zgłaszania propozycji zadań w trybie budżetu partycypacyjnego oraz głosowania nad wnioskami.

10 kwietnia Rada Miasta Częstochowy przyjęła uchwałę dotyczącą wprowadzenia w Częstochowie budżetu partycypacyjnego w 2015 roku. Rekomendacje grupy roboczej, pracującej w ramach projektu "Jasne, że konsultacje", były podstawą do opracowania treści tej uchwały.

Etap III

Od stycznia do marca 2014 roku PIMIS - partner społeczny projektu prowadził doradztwo w Radach Dzielnic. W czasie spotkań omawiano techniki i narzędzia prowadzenia konsultacji społecznych. Członkowie stowarzyszenia udzielali pomocy w wypracowaniu propozycji i pomysłów do budżetu partycypacyjnego. W ramach spotkań można było uzyskać informacje dotyczące rekomendacji wypracowanych przez Grupę Roboczą w ramach Projektu "Jasne, że konsultacje".

Etap IV

Kiedy:	Gdzie:
2 września, godz. 17.00	Gnaszyn- Kawodrza, Szkoła Podstawowa Nr 11, ul. Festynowa 24,
3 września, godz. 19.00	Tysiąclecie, Szkoła Podstawowa Nr 1, ul. Księżycowa 6
5 września, godz. 18.00	Raków, Gimnazjum Nr 7, ul. Zamenhofa 23
5 września, godz. 18.00	Śródmieście, Techniczne Zakłady Naukowe, ul. Jasnogórska 84
9 września, godz. 18.00	Bleszno, OSP Brzeziny Wielkie ul. Wirażowa 34
10 września, godz. 18.00	Wyczerpy- Aniolów, Szkoła Podstawowa Nr 24, ul. Hubermana 7
15 września, godz. 18.00	Częstochówka -Parkitka, Szkoła Podstawowa Nr 38, ul. Sikorskiego 56
16 września, godz. 18.00	Lisiniec, Szkoła Podstawowa Nr 13, ul. Wręczycka 111/115
17 września, godz. 17.00	Trzech Wieszców, Gimnazjum Nr 9, ul. Jana III Sobieskiego 15

Zgłaszanie propozycji zadań do budżetu partycypacyjnego rozpoczęło się 21 lipca i zakończyło 30 września 2014r. Etap ten wsparła szeroko zakrojona kampania medialna skierowana do mieszkańców miasta. Wydrukowane zostały ulotki i plakaty informujące w jaki sposób i gdzie można składać propozycje zadań w trybie budżetu partycypacyjnego. Emitowane były spoty telewizyjne i radiowe. W mieście odbył się happening,

Partycypacja oznacza współuczestniczenie.

Realizowany w ramach projektu „Jasne, że konsultacje” częstochowski budżet partycypacyjny jest formą konsultacji społecznych i pozwala na to, by mieszkańcy zdecydowali na co przeznaczyć część miejskich pieniędzy!

Ta forma udziału mieszkańców w planowaniu finansów miasta sprawdza się już w wielu miastach w Polsce, teraz czas na Częstochowę!

Stwórzmy wspólnie budżet partycypacyjny w naszym mieście!

INFORMACJA O KWOCIE PRZEZNACZONEJ NA REALIZACJĘ BUDŻETU PARTYCYPACYJNEGO

1. Ogólna wysokość środków w ramach budżetu partycypacyjnego: 5 738 869,00 zł, w tym:

1) na zadania o charakterze ogólnomiejskim: 1 434 717,00 zł,

2) na zadania o charakterze dzielnicowym: 4 304 152,00 zł.

2. Podział środków na zadania o charakterze dzielnicowym, przy zastosowaniu algorytmu określonego w uchwale:

Lp.	Dzielnica	Obszar (w m ²)	Liczba mieszkańców	Udział procentowy		Kwota			
				obszar	liczba mieszkańców	bazowa	uwzględnijąc udział:		ogółem:
							obszaru dzielnicy	liczby mieszkańców	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.	Bleszno	16 219 258	4 133	10,040%	1,847%	28 694,35	115 236,51	47 698,61	191 629,00
2.	Częstochówka - Parkitka	4 731 619	8 637	2,929%	3,860%	28 694,35	33 618,30	99 684,15	161 997,00
3.	Dźbów	17 799 652	5 577	11,02%	2,492%	28 694,35	126 461,74	64 355,68	219 512,00
4.	Gnaszyn - Kawodrza	8 729 267	5 364	5,404%	2,397%	28 694,35	62 025,71	61 902,31	152 622,00
5.	Grabówka	7 664 885	4 315	4,745%	1,928%	28 694,35	54 461,88	49 790,43	132 947,00
6.	Kiedrzyń	7 767 234	2 940	4,808%	1,314%	28 694,35	55 184,97	33 933,93	117 813,00
7.	Lisowiec	11 228 645	9 476	6,951%	4,235%	28 694,35	79 781,77	109 368,49	217 845,00
8.	Mirów	11 973 935	2 262	7,412%	1,011%	28 694,35	85 073,01	26 108,98	139 876,00
9.	Ostatni Grosz	1 902 686	6 428	1,178%	2,872%	28 694,35	13 520,78	74 169,14	116 384,00
10.	Podjasnogórska	2 433 711	3 287	1,507%	1,469%	28 694,35	17 296,95	37 936,79	83 928,00
11.	Północ	8 798 350	28 480	5,446%	12,727%	28 694,35	62 507,77	328 673,63	419 876,00
12.	Raków	2 121 756	21 894	1,313%	9,784%	28 694,35	15 070,27	252 670,92	296 436,00
13.	Stare Miasto	2 262 520	11 173	1,401%	4,993%	28 694,35	16 080,31	128 943,78	173 718,00
14.	Stradom	11 522 237	11 576	7,133%	5,173%	28 694,35	81 870,72	133 592,20	244 157,00
15.	Śródmieście	1 826 625	14 529	1,131%	6,493%	28 694,35	12 981,32	167 681,14	209 357,00
16.	Trzech Wieszczów	856 960	10 631	0,530%	4,751%	28 694,35	6 083,20	122 694,15	157 472,00
17.	Tysiąclecie	4 071 422	27 644	2,520%	12,353%	28 694,35	28 923,91	319 015,11	376 633,00
18.	Wrzosowiak	2 736 586	27 348	1,694%	12,221%	28 694,35	19 443,29	315 606,22	363 744,00
19.	Wyczerpy - Aniołów	16 622 032	9 182	10,290%	4,103%	28 694,35	118 105,95	105 959,61	252 760,00
20.	Zawodzie-Dąbie	20 273 595	8 900	12,550%	3,977%	28 694,35	144 045,64	102 705,67	275 446,00
	suma:	161 542 975	223 776	100,00%	100,00%	573 887	1 147 774,00	2 582 491,00	4 304 152,00

przybliżający mieszkańcom założenia budżetu partycypacyjnego. Podczas tego etapu odbywały się spotkania doradcze w dzielnicach Częstochowy. Podczas spotkań, mieszkańcy mogli liczyć na pomoc przy wypełnianiu formularzy propozycji zadań do budżetu oraz uzyskali odpowiedzi na wszelkie pytania dotyczące szczegółowych zasad obowiązywania budżetu partycypacyjnego w Częstochowie.

Ogółem mieszkańcy złożyli 532 formularze propozycji zadań na łączną kwotę: 248 071 280,83 zł.

Projekt realizowany przez Urząd Miasta Częstochowy
w partnerstwie z Polskim Instytutem Mediacji
i Integracji Społecznej

jasne, że
CZĘSTOCHOWA.
it's clear

Przyłóż rękę do budżetu!

**Wspólnie zdecydujemy na co wydać
prawie 6 milionów złotych!**

Jak to zrobić? To bardzo proste!

- Opisz swój pomysł
na specjalnie przygotowanym formularzu!
- Złóż wypełniony formularz!
- Weź udział w głosowaniu
i wybierz najlepsze według Ciebie zadania!

Stwórzmy budżet partycypacyjny w naszym mieście!

Dowiedz się więcej:

Urząd Miasta Częstochowy
ul. Śląska 11/13, 42-217 Częstochowa,
tel.: 34/370 74 98

www.konsultacje.czestochowa.pl
konsultacje@czestochowa.um.gov.pl

facebook.com/KonsultacjeSpoleczneCzestochowa

Projekt "Jasne, że konsultacje" współfinansowany przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

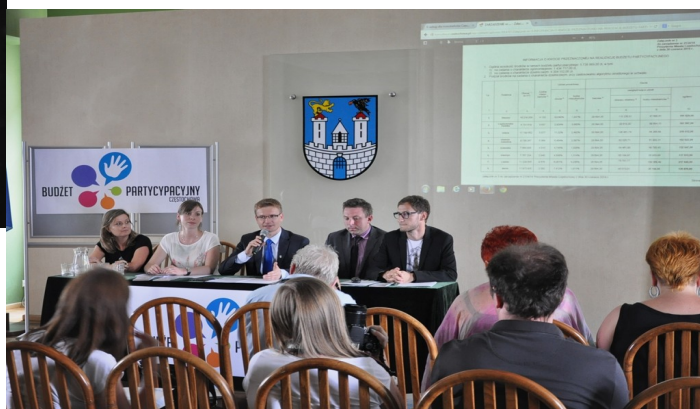

Etap V

Weryfikacja formalno-prawna zadań:

Wszystkie złożone wnioski zostały poddane w Urzędzie Miasta Częstochowy weryfikacji formalno –prawnej, która rozpoczęła się 1 października i zakończyła 30 listopada 2014r. Szczegółowe kryteria oceny zostały określone w zarządzeniu Prezydenta Miasta nr 2134/14, Załącznik nr 2.

6 października opublikowano na stronie internetowej www.konsultacje.czestochowa.pl zestawienie formularzy propozycji zadań do realizacji w ramach budżetu partycypacyjnego.

ETAP VI **Głosowanie nad propozycjami zadań**

ZAGŁOSUJ!
5 - 11 grudnia

Poddano pod głosowanie:

259 propozycji zadań (pierwotnie 261, 2 zostały wycofane przez wnioskodawców) na łączną kwotę: 34 741 285,87

Głosowanie rozpoczęło się: 5 grudnia i trwało do 11 grudnia 2014r.
Zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta głosować można było:

- przez Internet, za pomocą aplikacji internetowej do głosowania;
- za pośrednictwem poczty;
- w 23 punktach do głosowania w całym mieście.

Mieszkańcy miasta zostali poinformowani o wyniki głosowania zostały 19 grudnia 2014 podczas konferencji prasowej. W głosowaniu wzięło udział 14.919 częstochowian, z czego

14.867 oddało głosy ważne. W roku 2015 w ramach budżetu partycypacyjnego zrealizowanych zostanie 8 zadań ogólnomiejskich oraz 64 zadania dzielnicowe.

Mieszkańcy wyłonili do realizacji 72 zadania na łączną kwotę: 5 732 421,47 zł

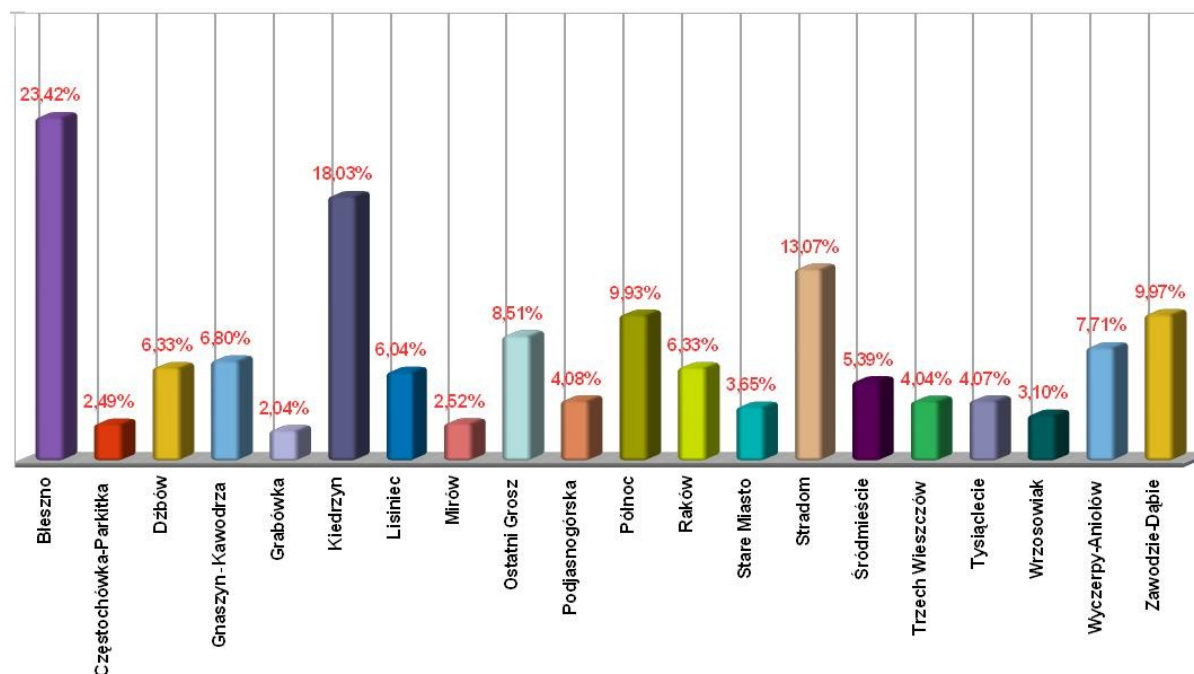
w tym:

- zadania ogólnomiejskie: 8
na kwotę: 1 720 317,50 zł
- zadania dzielnicowe: 64
na kwotę: 4 012 103,97 zł

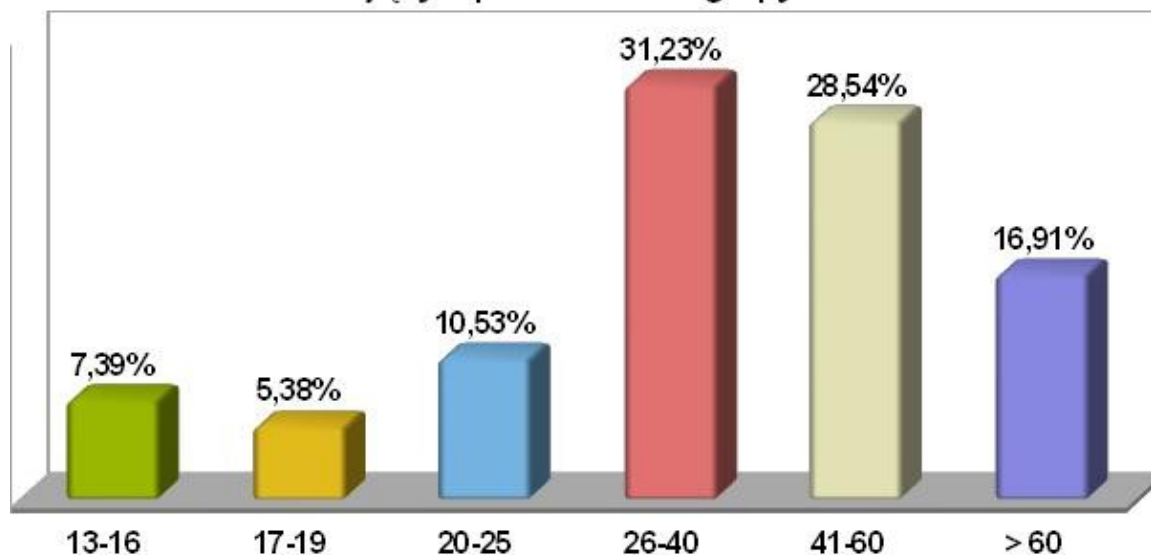
Największa frekwencja była w dzielnicach Bleszno – **23,42%**, Kiedrzyń – **18,03%** oraz Stradom – **13,07%**.

Budżet partycypacyjny 2014 - statystyki

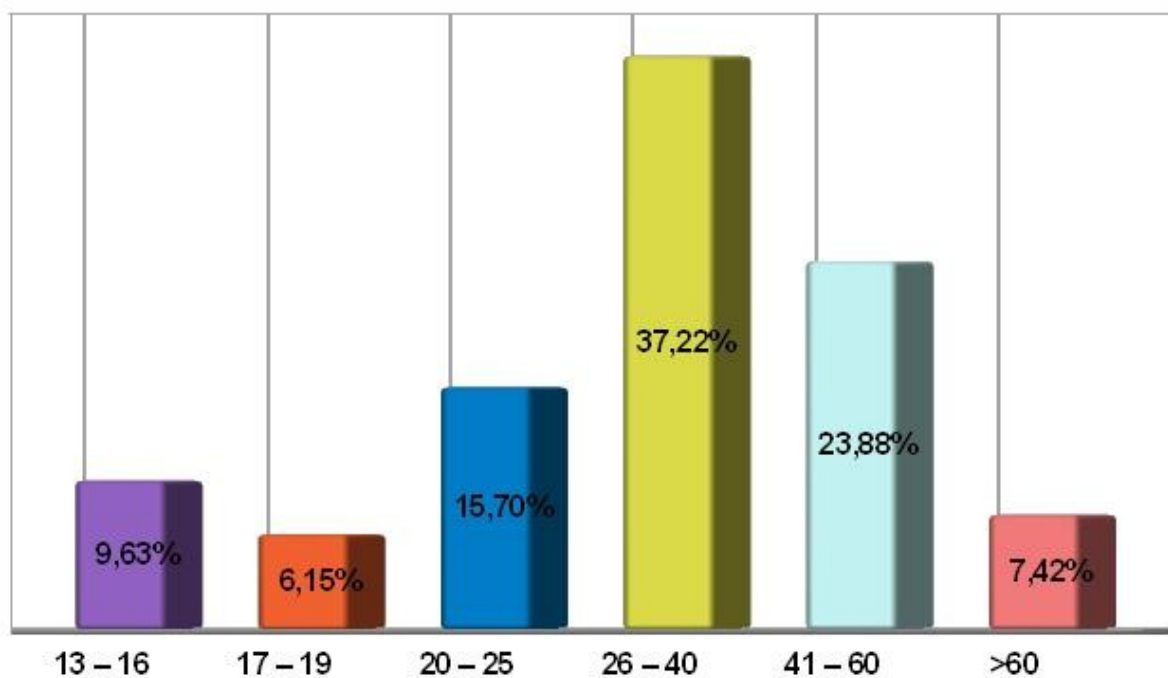
FREKWENCJA W DZIELNICACH

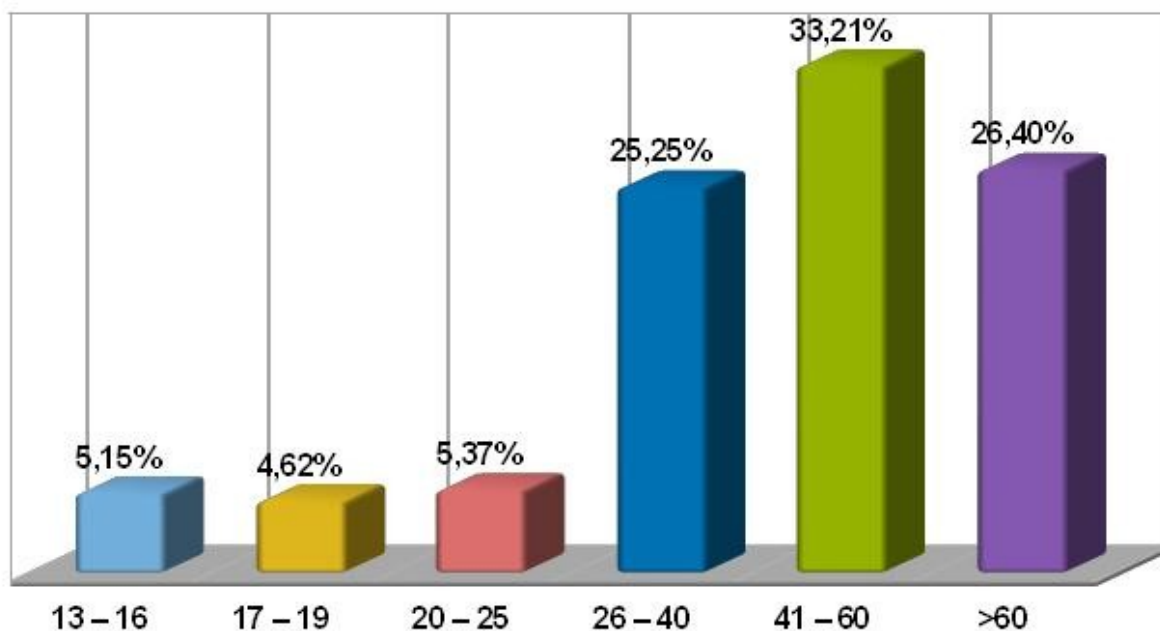
Głosujący z podziałem na grupy wiekowe

Głosujący przez aplikację elektroniczną z podziałem na grupy wiekowe

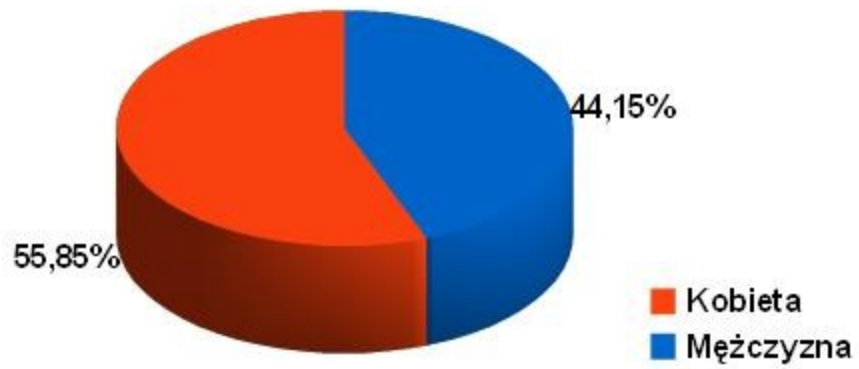

Głosujący tradycyjnie z podziałem na grupy wiekowe

Podział głosujących ze względu na płeć

Ankieta ewaluacyjna - wyniki

Wspólnie stwórzmy kolejny budżet partycypacyjny w Częstochowie

